

Positionspapper – Flygplatser i Stockholmsregionen

Södertörnskommunernas anser att:

- Arlanda är den viktigaste flygplatsen för kommunerna på Södertörn.
- det ska vara möjligt att resa från alla delar av Södertörn till och från Arlanda med konkurrenskraftig kollektivtrafik.
- kollektivtrafiken till Arlanda behöver utökas både med tåg och med buss för att möjliggöra hållbart resande.
- tillgängligheten till Arlanda på väg behöver säkerställas genom ökad redundans för att minska sårbarheten.
- det krävs infrastruktursatsningar för samtliga trafikslag på väg och på spår för effektivt och pålitligt resande till och från Arlanda.
- Skavsta är en möjlig back up till Arlanda flygplats framförallt avseende säkerhet och redundans.
- Skavsta är betydelsefull för näringslivet på Södertörn genom möjligheten att hantera flygfrakt.
- anslutning med tåg är viktigt för tillgänglighet till Skavsta.
- Bromma - ingen åsikt?!

Södertörnskommunernas ställningstagande för flygplatser i regionen

Flygplatserna i Stockholmsregionen är viktiga för den regionala utvecklingen och inte minst för näringslivet på Södertörn. För Södertörnskommunerna är det framförallt tillgängligheten till flygplatserna som är avgörande. Arlanda är den viktigaste flygplatsen för kommunerna på Södertörn. Restiden är avgörande för flygplatsens tillgänglighet och det ska vara möjligt att resa till alla delar av Södertörns till och från Arlanda med kollektivtrafik. Detta krävs för ett ökat hållbart resande. Tillgängligheten till Arlanda är också beroende av redundans i transportsystemet både på väg och på spår. Detta är en förutsättning för pålitlighet för resande och transporter av gods till flygplatsen.

Skavsta flygplats bör fungera som en back up för Arlanda. Det ökar säkerheten och redundansen kring flygtrafiken i Stockholmsregionen vilket gynnar näringsliv och invånare på Södertörn. Skavsta är särskilt betydelsefull för näringslivet genom hanteringen av flygfrakt. Genom förbättrad tillgänglighet till Skavsta med tåg ökar förutsättningarna för fler på Södertörn att resa till och från flygplatsen.

Bakgrund

Nationell strategi för flyget

Januari 2017 beslutades om Nationell flygstrategi av regeringen. Flygstrategin är ett inriktningsdokument: flygets roll i transportsystemet och prioriteringar inom sju områden en av dem är att Arlanda ska vara Nordens ledande storflygplats. Utifrån detta bildades Arlandarådet maj 2017. Syftet med Arlandarådet är att bidra till

långsiktigt utveckla Arlanda flygplats ur ett trafikslagsövergripande perspektiv. I Stockholmsregionen finns tre stora flygplatser: Arlanda, Bromma och Skavsta.

Antal resenärer vid Stockholms flygplatser (2017)

Flygplats	Totalt	Utrikes
Arlanda	26 600 000	21 145 000
Skavsta		2 129 000
Bromma	2 500 000	291 000

Arlanda

Arlanda flygplats drivs av Swedavia. Inom flygplatsområdet finns också godshantering och andra kringverksamheter. Arlanda är den största flygplatsen i regionen med ca 26 600 miljoner resenärer per år. Arlanda har omfattande trafik både utrikes och inrikes. Inom Arlandaområdet finns idag ca 17 500 anställda. Det är 81 flygbolag som trafikerar 181 olika destinationer. Flygplatsen har tre rullbanor där flygplanen startar och landar. För att komma till Arlanda går det att åka med kollektivtrafik via Arlanda express (tåg), flygbussar, SL-buss och pendeltåg. Största andelen resenärer med personbil, taxi och buss kommer via E4:an. På Arlanda finns goda möjligheter till parkering. Parkering är också en stor inkomstkälla för Swedavia.

Planering för framtidens Arlanda

Swedavia planerar för att Arlanda ska bli Skandinaviens ledande flygplats med målsättning om 40 miljoner resenärer år 2040. För att åstadkomma detta så byggs terminal 2, 4 och 5 ut samt effektiviseras. Genom ombyggnaden ska en ny handelsplats etableras och resenärslödena ska förbättras. Utöver detta ska central godsmottagning byggas samt ny säkerhetskontroll. Det ska också bli fler uppställningsplatser för flyg. Kollektivtrafiken inom området ska förbättras. Utöver detta planeras också Arlanda Airport City med sex nya stadsdelar framförallt för arbetsplatser. 2030 ska 50 000 personer arbeta i flygplatsstaden. Den första stadsdelen ”SkyCity” byggs just nu.

Skavsta flygplats

Skavsta har en omfattande utrikestrafik med ca 2 100 miljoner resenärer per år. Det är därmed den tredje största flygplatsen i Sverige för resenärer i utrikestrafik (2017). Skavsta är även kustbevakningens nationella flygbas. Flygplatsen drivs på kommersiell basis genom att 90,1% ägs av företaget Airports Worldwide. Flygfrakt transporteras via Skavsta till företag i Södertälje och Nynäshamn. Prognosen för framtida trafik är: år 2030 3,1 miljoner passagerare och år 2040 5,7 miljoner passagerare.

Planering för framtidens Skavsta

Skavsta har tillstånd för att växa till ca 6 miljoner passagerare och avser att blir fullservice flygplats. Det finns kapacitet för större flygplan. Utvecklingsprojektet Skavsta Access 2.0 pågår och är färdigt 2019. Det omfattar nytt inflygningssystem, områdesplanering, näringslivsanalyser och kapacitetsstudier. Därefter följer projektet *Skavsta 3D* som innebär byggandet av resenoden 2018-2030. I det ingår Ostlänken med station Skavsta, ny anslutning till E4:an, utbyggd terminal, utredning av bränslelogistik, Skavsta – luftrum 2040 och Airside design.

Bromma flygplats

Bromma har ca 2 500 miljoner resenärer per år och dominerar inom inrikestrafiken. Swedavia driver flygplatsen. Från Bromma trafikeras 13 destinationer varav 4 utrikes. De största målpunkterna är Malmö, Göteborg och Umeå. På Bromma finns en rullbana för flygplanen. Luftfartsverket och Stockholm stad tecknade 2007 avtal för marken kring flygplatsen. Avtalet gäller till och med år 2038.